

DEBRECZEN

Szerkesztőség: Debrecen, Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám
Kiadást (Arany Bika-börház). — Telefon: 113 (7 mellék-
hívással). Szerkesztési hivatalos órák délután 3—7-ig.

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLO

Független Kisgazda, Földmunkás és Polgári Párti újság

Kiadóhivatal és nyomda: Bajcsy-Zsilinszky-utca 1. szám.
Arany Bika-börház) felemelő. Telefon: 113 (7 mellék-
hívással). — Hivatalos órák: reggel 8 órától este 6 óráig.

Infláció nem lesz, állami költségvetésünk teljesen reális Rácz Jenő pénzügyminiszter előadása Debrecenben a magyar köztársaság első költségvetéséről

Vasárnap Debrecenbe érkezett dr. Rácz Jenő pénzügyminiszter és elutazott az Arany Bika nagytermében nagyszabású előadást tartott a magyar köztársaság első költségvetéséről. A természetfölötti megöltözött közönség nagy figyelemmel hallgatta a pénzügyminiszter tartalmas fejtételeit, melyekből kiváló pénzügyi szakember világos meglatásait bontakoztatták ki az ország gazdasági jövőjébe vetett szilárd megygyőződés lellesítő keretében.

A Kisgazda Párt által rendezett nagygyűlést a Párt énekára által hatásosan élénkelt Himnusz vezette be.

Óry István elnök megnyitja

Óry István pártelnök üdvözölte Rácz Jenő minisztert és a kíséretében megjelent Vasady Kovács államtitkár. Megragadta az alkalmat, hogy a földműves társadalom kívánságaira rámutasson. Az agrárról összességben kell beszélni. Az Ipar és az értelmiség kívánságainak is hangot adott. Rámutatott a közellátás zavartalan biztosításának fontosságára. A nemzet asztalán lévő kenyérből mindenkinek egyformán jusson, aki azt megérdemli. Mindenki annyit ér, amennyi és amennyi hasznos munkát végez. Megbékélési kell teremteni, amit csak úgy érhetünk el, ha a lelkekben a szeretet él.

Rácz Jenő előadása

Taps és eljenzés közepette emelkedett szólásra Rácz Jenő pénzügyminiszter. Bevezető szavaiban örömeink adott kifejezést, hogy a nemzetgyűlésen kívül a nyilvánosság előtt az új magyar köztársaság első költségvetését Debrecenben ismertetheti, ahol az első magyar köztársaság született 98 évvel megalakult és ahonnan az elmúlt világháborúban megszületett magyar demokrácia első kormánya megkezdte az ország újjáépítését.

Az új magyar köztársaság megalakulásának első évfordulóján — folytatta — az egész nemzet hálaforrása a város felé, amely a demokratikus kormányának először adott hajlékot. Boldog vagyok, hogy ennek a hálaforrásnak most én adhatok kifejezést, aki ennek a városnak születettje és nevelője vagyok.

A pénzügyminiszter ezután a költségvetés ismertetésébe kezdett. Hangsúlyozta, legfontosabb kötelességének érezte, hogy az államháztartásban a törvényen kívüli gazdálkodás megszüntetésével a kormány gazdasági programját, a magyar állam gazdálkodását és a társadalom gazdasági jövőjét mindenkit egyformán kötelező törvényes alapon helyezze. A költségvetés a nemzet másfél éves erőfeszítésé-

nek eredménye. Hogy kiké az igazi érdem, azt megérthetjük a dorogi bányászok hősi példájából. Dolgozni a közér mindhaláláig. Gondoljunk a parasztok millióinak a munkásoknak, a nyomorúságba süllyedő és erejét az újjáépítés szolgálatába állító értelmiség együttes erőfeszítésére. A napi politikán felülemelkedve az egész magyar nemzet teremtette meg a stabilitást, az értékálló forintot, amely nélkül ez a költségvetés sem született volna meg. Az elmúlt másfél év próbátétele a magyar tömegeket igazolta, mert ezek nélkül nem született volna meg a stabilitás.

Mindenki sorsáért, mindenki felelős!

A magyar tömegeket előliti annak tudata, ami a demokrácia lényege, hogy mindenki sorsáért mindenki felelős. Az osztályuralom megdőlt és ezt az országot ezután csak a parasztság, munkásság és értelmiség együtt melle rendelet erőinek összefogásával lehet vezetni. A társadalmi stabilitás adta meg a pénzügyi stabilitás háttérét. A gazdasági rend helyreállításának, sőt egész állami életünknek alapja volt az, hogy ennek a háborúnak befejezése után a győztes hatalmak önmagukat is legyőzték, hogy nem országok, hanem elvek diadalmaskodtak, és ezek az elvek nem engedték meg, hogy a bosszú és pusztítás vak erői a kis országokat mindörökké lesöpörjék a történelem színpadáról.

Inflációra nincs szükség

Rácz Jenő ezután a költségvetés keletkezésének sajátos körülményeit ismertette. Emlékeztetbe idézte az inflációs időköt, ami bármilyen fájdalmas emlékeket hagyott is, mégis szükséges rossz volt, az adóztatásnak és telervelesnek volt egyik formája. Magyarországon nincs többé szükség ilyen adóztatásra, sem inflációra, ha a központi hatalom erős, az adókat be tudja hajtani és számot tud vetni a nemzetgazdaság teljesítőképességével. Ezzel a legszegényebb ország is egyensúlyban tarthatja költségvetését és tudja szabályozni a javak elosztását, felhasználását és elkerülheti az inflációt. Ez a jövőre nézve is érvényes.

Infláció a jövőben nem lesz, mert nincs rá szükség, mert a megerősödött központi hatalom mostmár egyenes úton, az adóztatás és a kötött gazdálkodás eszközeivel is keresztül tudja vinni a megfelelő korlátozásokat, de az infláció ismét bekövetkeznék, ha akármilyen okból megengednők, hogy az államháztartás egyensúlyja felboruljon és többet akarnánk fogyasztani, mielőtt többet termeltünk volna. Ennek a felismerésnek szabták

meg a költségvetés összeállításának irányát.

A deficit nem jelentős

A nemzeti jövedelem mezzemenő megerősítésével és a magyar dolgozók önteláldozásával is csak akkora állami bevétel tudunk egyelőre biztosítani, ami az állami feladatoknak is csak részbeni megvalósítását teszi lehetővé. A deficit nem jelentős, mert az összes kiadásoknak 94,3 százalékát a bevételekből fedezzük.

Ami a kiadásokat illeti, a közigazgatási kiadások és az üzemi deficit együttes összegéből 2871 millió Ft-ból 1167 millió Ft esik nemzetközi kötelezettségen alapuló kiadásokra, tehát 1704 Ft jut a helyi vonatkozású feladatok megvalósítására.

Összehasonlítva az 1937—38. évi költségvetést a mostanival, megállapította, hogy az akkori minden pengőnek nem egészen 2 Ft felel meg mostani költségvetésünkben holott az árszínvonal alapján az akkori pengőnek kb. 4 Ft felel meg. A redukción tehát az állami kiadásoknál átlagban 50 százalékos. Ennek súlyossága akkor tünik szemünkbe, ha meggondoljuk milyen mértékű újjáépítési feladatok jelentkeznek, amelyek bekében nem szerepelnek a költségvetésben. A közigazgatás és az állami üzemek költségvetésében együtt keressen 434 millió Ft értékű beruházási és újjáépítési kiadás van előirányozva.

Hangoztatta ezután, hogy a személyi járandóságok megállapításánál a legkönyörtelenebb takarékoság érvényesült. Az állami közigazgatásnál egy-egy alkalmazott átlagosan évi 3727 forint járandóságot élvez, míg 1937—38-ban az állami igazgatás alkalmazottainak fizetési fejátlaga 3416 pengő volt, vagyis minden akkori pengőnek ma egy forint és tíz fillér felel meg fizetésben. Az állami fizetéseknél, valamint jobb a helyzet.

Jóvátételi kötelezettségünknek időre eleget tettünk

Megemlítette, hogy az államháztartás 2753 millióval felvevő közigazgatási kiadásaiából 967,5 millió a fegyverszüneti szerződésben vállalt kötelezettségek teljesítésére, 200 millió forint pedig előre nem látott békeszerződési terhekre esik. Az egész kiadásnak tehát több mint 42 százaléka közzellenül a vesztett háború következményeinek viselésével áll kapcsolatban.

Hadd említssem meg, hogy a jóvátételi kötelezettségünknek időre eleget is tettünk, sőt a Szovjetunió felé már az új jóva-

tételi évre előlegként is teljesítettünk szállításokat.

Költségvetésünk reális, gazdasági életünk javul

A költségvetési év eddig elélt első tizenek tapasztalatai alapján költségvetésünket teljesen reálisnak és megbízhatónak mondhatjuk. Peldákat hozott fel, hogy mit jelent ez a költségvetési eredmény. — A nálunk sokkal gazdagabb és sokkal kevesebb károsodott Csehszlovákia, melynek közigazdasága a nyugati hatalmaktól eddig többszáz millió tonyeges segítségben részesült, kiadásainak csak 59 százalékát tudja bevételeiből fedezni, Olaszországban 46 százalék, Franciaországban 49 százalék, Hollandiában 60 százalék, Belgiumban 86 százalék, Ausztriában pedig 76 százalék a bevételekből fedezhető kiadás. Ezzel szemben a mi gazdálkodásunkban a bevételek 94,3 százalékban fedezik a kiadásokat.

Hiszem azt, hogy az eddigi eredmények bebizonyították a dolgozó magyar társadalom előtt hogy eddigi súlyos áldozatvállalása és nélkülözése nem volt hiábavaló. Államháztartásunkat rendb hoztuk, pénzünket megszüldítettük, gazdasági helyzetünk napról-napra javul. De a demokráciában mindezeknek az eredményeknek csak akkor van értékük, ha a javulást minden dolgozó megérzi, a saját sorsa arányos javulásában. Ezt a célt szolgáltuk és szolgáljuk a jövőben is.

Óriási feladatok előtt

Óriási feladatok állnak előttünk. Parasztágunk várja és sürgetve követeli — és joggal követeli — hogy mostmár elhatározó lépésekkel induljunk meg a modern, belterjes magyar mezőgazdasági termelés kifejlesztésének az úrnak. Iparunk is sürgető megerősítésre és átállításra szorul, különösen a mezőgazdaság nyújtotta nyersanyagokra épülő termelési ágak tekintetében. A munkásságot az eddiginél sokkal nagyobb mértékben kell részesítenünk a termelés eredményeiben. Igen nagy adósságaink vannak kulturális téren. Munkánk eddig sem volt s ezután sem lesz tervszerűlen.

Végül utalt arra, hogy hónapokkal ezelőtt felhívással fordult a demokratikus pártok vezetőihez hosszabb lejáratú gazdasági terv közös kidolgozására. A Magyar Kommunista Párt és a Szociáldemokrata Párt már elkészült tervgazdasági javaslataival. A Független Kisgazda Párt javaslatai is készen állnak és remélhető, hogy a pártok gazdasági szakértői hamarosan közös tervet fognak kidolgozni. Lehetnek különbségek a tekintetben, milyen úton és eszközökkel érhetjük el a célt, de maga a lényeg: az ország egyetemének jóléte nem sikkadhat el ilyen nézeteltéréseken és ezen magyar és magyar között vitának helye

nem lehet. Minden erőfeszítésnek egy pélt kell szolgálnia: a magyar társadalom megmaradását és felemelkedését.

Szilárdan hiszem, hogy a nemzet célt fog érné s ha lassan is, ha kínlódva és szenvedve is, de felépítjük a szabó, boldogabb Magyarországot — fejezte be szavait taps és eljenzéstől kísérve Rácz miniszter.

Óry István elnök megköszönte a miniszter értékes beszédét. Hangoztatta, hogy a termelő munkát ne zavarja meg semmiféle kilengés. Ez a nemzet élni fog, mert élni akar.

A Párt énekára áhítatosan elénekelték a Szózatot.

Közébed

Rácz pénzügyminiszter feleségével együtt a vasárnap délelőtti gyorsral érkezett Debrecenbe. A minisztert debreceni útjára elkísérte dr. Vasady-Kovács Ferenc pénzügyi államtitkár, dr. Rácz Gyula és Thuróczy János miniszteri osztálytanácsosok.

A debreceni pártszervezet megérkezése után a Pál-szörös emeleti termében közébedben látta vendégül a pénzügyminisztert, akit Óry István főispán köszöntött néhány meleg szóval.

A közébedben, melyen résztvettek a debreceni és megyei pártszervezetek vezetői, ott láttuk a város és vármegye általános vezetőit, a honvédség, rendőrség, a különböző intézmények és testületek képviselőit.

Az izletesen felszolgált és izletes ebéd közben számos pohárköszöntő hangzott el. Először Óry István főispán, pártelnök emlékeztetett meg az első éves évfordulóját ünneplő köztársaságról s a köztársasági elnök egészségére ürítette poharát. Csécs László nemzeti gyűlési képviselő a Független Kisgazda Párt nevében köszöntötte a pénzügyminisztert, Fogarassy főtitkár Vasady-Kovács államtitkár, míg Dósa György a miniszter feleségét üdvözölte pohárköszöntőjében. A debreceni szervezet nevében Bakóczy János, a megye parasztsága nevében pedig Kövendi Gyula mondott köszöntő szavakat. Szabó Kálmán polgármester a város lakosságának üdvözlését tolmácsolta. Rácz pénzügyminiszter megható szavakkal mondott köszönetet a szíves hangú üdvözlésekért. Rámutatott arra, hogy Debrecenbe valóban hasajott. Ugy érzi, hogy a Hajdúság levegőjéből új erőt merít a további munkához.

Vasady-Kovács államtitkár fel szólalásában a nemzeti összefogás szükségességét hangoztatta.

Rácz Jenő miniszter és neje a család régi ismerősénél, dr. Radó Endre fogorvosnál szállt meg.

Igazolvány képek
HORVÁTH FOTÓTÓL
Simonty utca 1/b.

USOKONAI SZÍNHÁZ KAMARA
 Február 4-én, kedden fél 7 órakor
Balett és keringő hangverseny
 du. 3-kor **Víg özvegy** Filléres előadás
 telefon: 110.

Február 4-én, kedden fél 7 órakor
A névtelen hajó

A három nagy újra találkozik
 Washington. (APF) Amerikai politikai körökben úgy vélik, hogy Truman kijelentése, amely szerint szívesen találkozna Washingtonban Attleeval és Sztálinnal, bevezetőjeül a három nagy között esetleg létrejövő megbeszéléseknek, melyek színtere Washington lenne. Washingtoni diplomáciai körök kételkednek abban, hogy a Szovjetunió megtenné az ezirányú

kezdeményező lépéseket. Az a vélemény, hogy a találkozó egyedül Attleának személyes közbenjárására Sztálinnal, valószínűleg meg.
 Marshall amerikai külügyminisztert kb. 100 tagú küldöttség kíséri a moszkvai értekezletre. Ilyen nagyszámú küldöttség még sohasem vett részt a négy nagy értekezletén.

Fogadás a köztársasági elnöknel
 Tildy Zoltán köztársasági elnök és hitvese szombati este fogadást adott a köztársaság fennállásának I. évfordulója alkalmából. A fogadáson megjelentek Károlyi Mihály, a kormány tagjai, a főbb hivatalok és pártok vezetői, a diplomáciai testület tagjai és sokan mások a politikai és társadalmi élet vezető személyiségei közül.
 Tildy Zoltán köztársasági elnök és hitvese vasárnap délután fogadást adott a szociáldemokrata kongresszus külföldi delegátusai tiszteletére.

Bevin ma írja alá a magyar békeszerződést
 A brit hírszolgálat londoni jelentése szerint Bevin angol külügyminiszter ma írja alá a magyar, román, bolgár, olasz és finn békeszerződést. Bidault francia külügyminiszter is valószínűleg még a hétfői formális

aláírási aktus előtt aláírja a békeszerződéseket. Molotov és Byrnes — amint ismeretes — már korábban aláírták a Németország volt szövetségeseivel kötendő békeszerződéseket.

Elkobozzák a Savoyai-ház minden vagyonát
 Umberto volt olasz királynak és valamennyi egyeneságú leszármazottjának örökös számu-üzete benné lesz az olasz köztársaság alkotmányában, jelenti a Daily Telegraph római tudósítója — ha a nemzetgyűlés elfogadja, a hétfőn eléje terjesztett törvénytervezet. A törvényjavaslat kimondja a Savoyai-ház vagyonának állami elkobozását.

Nyomorékokat és vakokat is deportálnak Szlovákiából a közmunkarendelet ürügye alatt
 A csehszlovák hatóságok egyes falvakból az elmúlt héten másodszor is deportáltak magyar családokat. A dunaszerdahelyi járásban lévő Dösförgőpatony községből január 28-án 102 családot hívtak be és szállították ki a szentmihályfalvai állomásra. A családok január 29-én az esti órákig várakoztak 20 fokos hidegben a deportálásra. Végül is a deportáló hatóságok 80 családot vagonhiány miatt hazaküldték azaz hogy a következő napokban deportálják őket.
 A szlovák hatóságok az utóbbi időben nem is titkolják a magyarok áttelepítését és nem vizsgálják arra, hogy csak munka képes egyéneket szállítsanak el a közmunkarendelet ürügye alatt. Így január 29-én Felsőszőlőről deportáltak Vizi Lajost, aki munkaképtelen nyomorék, Zsemletről ugyancsak deportáltak az 1889-ben született Boros Mihályt,

aki teljesen vak. Az utóbbi időben a 6—11 transzportból útközben lemaradt és most bujkálnia kell, mert régi lakásába az oda-telepített szlovák telepes nem engedte vissza. Szomorú eseményekre kerül sor a felelő járásban is lefolytatott deportálások alkalmával. A férfiak a katonák brutális elől a hegyekbe menekültek, a katonák azonban nem kegyelmeztek az asszonyoknak és gyermekeknek, hanem azokat a férfiak távollétében is deportálták.
 Serke községből elvitték az 1889-ben született Simon Mariát és édesanyját, az 1872-ben született Czine Juliát, akik hosszabb idő óta ágybanfekvő betegek s velük együtt a 126-os lakásból elvitték 48 hónapos unokájukat, Huszti Margitot. Deportálásuk után lakásukat és vagyon tárgyukat a katonák kifosztották.

Megalakult az új olasz kormány
 Gasperi elnökletével vasárnap megalakult az új olasz kormány. Kormányának az eddigi minisztereken kívül 4 új tagja van, köztük a pártok kívüli Sforza külügyminiszter. Kormányának egyebeként 7 keresztény demokrata, 3 szocialista, 3 kommunista és 2 pártok kívüli tagja van.
 De Gasperi miniszterelnök mintegy tíznapos tárgyalás után alakította meg harmadik kormányát. Az új kormány összetételében alig különbözik az előző kormánytól. Az új kormány tagjainak nagyrésze az első kormányban is tagja volt. Sforza gróf külügyminiszterre történt kinevezésének különös jelentősége van. A volt nemzetgyűlési elnök egyformán kedves személyiség a közép- és baloldali pártok szemében. Az a tény, hogy Sforza áll a külügyminisztérium élén, mindhárom párt szerint szavatolja, hogy az olasz köztársasági politika a világdiplomácia két súlypontja között a középutra törekszik.

A nagyhatalmak közvetítését kérjük
 Megbízható helyről szerzett értesülés szerint a magyar kormány még ezen a héten, valószínűleg szerdán vagy csütörtökön a nagyhatalmak közvetítését fog-

ja kérni a szlovákiai magyarság ügyében bekövetkezett csehszlovák-magyar feszültség enyhítése céljából.

A Szociáldemokrata Párt kongresszusa
 A Szociáldemokrata Párt kongresszusának vasárnap délután Vajda Imre iparügyi államtitkár kijelentette, hogy körülbelül 400 millió forintra rug az az összeg, ami a spekulánsok kezében van. Különböző doigozó rétegek élet-színvonalában igen nagy különbségek vannak. Szerinte az államhatáron belül a munkáspártok vezetése szükséges.
 Marosán György szerint le kell vonni a leleplezett összeesküvés politikai következményeit is. Justus Pál azt hangoztatta, hogy a párt élére forradalmi szocialistákat kell állítani.
 A vidéki kiküldöttek felszólása során Szigeti Sándor hajdúmegyei kiküldött a mezőgazdasági munkások nehéz helyzetét tette szóvá.
 Rónai Sándor kereskedelmi miniszter egységes szövetkezeti központ kiépítésének fontosságát hangsúlyozta. Virág Sándor borsodi kiküldött szerint igen sok szövetkezet alakult az utóbbi időben, ezeknek egy része álszövetkezet, másik része dilettánsok kezében van. Eller András békési delegátus a kiosztott földet telek-

A Kiszgaza Párt megyei elnökségének állásfoglalása a tenyészdíjak ügyében
 A Független Kiszgaza Párt megyei elnöki tanácsa vasárnap tartotta rendes havi gyűlését. Öry István főispán elnökletével. Öry főispán megnyitójában megemlékezett az egyéves Magyar Köztársaság ról.
 Kővándy Gyula ügyvezető-elnök napirend előtti felszólalásában a megyei szervezetek nevében visszautasította egyes sajtóorganumoknak Csász László nemzetgyűlési képviselő ellen indított támadását. Mielőtt Csász László képviselő írádását nem ismerő munkásságát, melyet a párt érdekében évek óta végez. Rámutatott arra, hogy a pártközpont utasítása értelmében nemzetgyűlési képviselők nem vállalhatnak aktív tisztséget a párt életében és ebből kifolyólag Csász László nak meg kellett volna az ügyvezető-elnöki tisztségétől. A megyei szervezet azonban változatlanul bizalommal viseltetik a képviselő személye iránt és a támadásokkal kapcsolatban a megyei szervezetek ismételt bizalmukról biztosították Csász képviselőt.
 Csász képviselő válaszában megfőszönte a bizalmat és kijelentette, hogy semmiféle támadás nem befolyásolja abban a szilárd elhatározásában, hogy minden erejével szolgálja a Független Kiszgaza Párt eszméit.

Dözsö György ügyvezető-elnök a tenyészdíjak után szedett különféle díjaknak a parasztságra való sérelmes voltát tette szóvá. Javaslatára az elnökség kimondta, hogy a tenyészdíjak roppant terhet jelentenek a parasztságnak és illetékes szervekhez fordul, hogy mentessék a gazdátársadalmat eme újabb teherrel. A tenyészdíjalap terheit vállalja magára az állam és az eddig a gazda által befizetett díjakat tudják be valamely köztartozásba. A határozatot az elnök megküldi a Kiszgaza Párt összes világi központjainak hasonló állásfoglalás céljából.
 Ezután szervezeti ügyekkel foglalkozott az elnöki tanács, melyek során Fogarassy főtitkár bejelentette, hogy a nagylétfai járás kiszgaza-párti szervezete csatlakozni kíván a hajdúmegyei szervezethez. A kérelmet az elnöki tanács egyhangúan és örömmel elfogadta. A főtitkár bejelentette, hogy a nagylétfai járással közelesem szoros kapcsolatot fog teremteni a megyei központ. Az elnöki tanács még egész sor szervezési kérdéssel foglalkozott, majd Öry főispán bezárta a tanácsülést.

A debreceni háztulajdonosok a közmunkaváltság beszédési módjának megváltoztatását kérik
 A Független Kiszgaza Párt háztulajdonosai rendező tagjai nevében Debrecenben tartózkodó Rácz Jenő pénzügyminisztert és átadták neki az alábbi memorandumot, amelyet a miniszterelnökhöz címeztek:
 Miniszterelnök Ur! A debreceni háztulajdonosok sérelmesnek tekintik a 40.400—1945. U. M. sz. rendelet azon intézkedését, mely a közmunkaváltság beszédését és befizetését felelősség mellett a háztulajdonos köteletségévé teszi. Ez az adófizetés és ugyanennyi idővesztés jelent a háztulajdonosokra nézve, amit a saját hivatali kötelességéből kell elvonnia. De sérelmes az is, hogy a lakóért, aki sok esetben peres és ellenséges viszonyban van a háztulajdonossal, a háztulajdonos felelős és ezzel ki van téve a lakó rosszindulatának.
 Még az állami végrehajtó sem felelős az adófizetők be nem fizetett adójáért, mennyivel inkább nem lehet felelős a háztulajdo-

APOLLO MOZI
 Beszélgetés éjféltől. Amerikai társadalmi ezimű. — Célközönlök: Amiól nem beszélnek, film a szexuális élet tílos területeiről.
 Előadások: 3, 6, 7 vas- és ünnepnap 4, 6, 11-kor is.
 Telefon: 194.
 könyvezését sürgette. Moger István tatabányai kiküldött az üzemi bizottságok visszasságait tette szóvá.
Mibe kerül a kézműiparosok által börtalppal készített cipő
 Az iparügyi miniszter rendelete értelmében február 1-től kezdve a borjúbox felsőrészével, krupontalppal, faszeges vagy texvarrott kivitelben készült magasszárú férficipő a fogyasztóknak 178 forintba kerül. A kézi rá-

Vígshírház
 mozi
 Debrecenben először!
 A házasság, a szerelem himnusza:
Talpig úriember
 Romantikus amerikai film-remek. — Fősz.: Greer Garson — Lawrence Oliver.
 Előadások: 3, 5, 7 órakor.

Belpolitikai hírek
 Nagy Ferenc miniszterelnök vasárnap vidéken tartózkodott. Hétfőn érkezett vissza Budapestre.
 A Nemzetgyűlés kedden délután tartandó ülésén tárgyalja azt a törvényjavaslatot, amely Gyöngyösi János külügyminiszternek felhatalmazást ad a békeszerződéseknél február 10-én Párizsban történő aláírására.
 Kovács Béla, a Kiszgaza Párt főtitkára, a Kis Újság főszerkesztő minőségében is egészségi állapota helyreállítása végett

szabadságolását kérte. Távollétében a főszerkesztői teendőket a lap felelős szerkesztője látja el.
 Kitért a Független Kiszgaza Pártból dr. Jármy Gyula nemzetgyűlési képviselő. Jármy személyében nem kíván akadály lenni a koalíciós helyzet nyugvópontjára juttatásának, ezért lép ki a pártból.
 A Független Kiszgaza Párt személyi ügyeinek rendezésével megbízott ötös bizottság elkészítte munkájának és döntését kedden hozzák nyilvánosságra.

Rácz és Molnár miniszterek kilátásba helyezték a hadirokkantak problémáinak megoldását
 Rácz Jenő pénzügyminiszter és Molnár Erik népjóléti miniszter debreceni tartózkodása alkalmával a HONSZ debreceni csoportja a miniszterek elé terjesztette problémáik megoldására vonatkozó kérelmét.
 Hacker Kálmán elnök tárta fel 3000 főny debreceni hadirokkant és hadigondozott kiváltságát. Kérték elsősorban a vagyoncenzus törlését, a hadirokkantak és hadigondozottak járulékaiknak olyan módon való felmentését, hogy a 100 százalékos hadirokkant az eddigi 70 forint

helyett 180-at, a 75 százalékos hadirokkant 27 forint helyett 90-et, az 50 százalékos az eddigi 13 forint helyett 60 forintot kapjon. Kérték továbbá, hogy üzemekben és más munkahelyeken 10 százalékos helyett 20 százalék legyen a foglalkoztatott hadirokkantak száma.
 A hadirokkantak panaszaival és kivánásaival kapcsolatban úgy Rácz Jenő pénzügyminiszter, mint Molnár Erik népjóléti miniszter kijelentették, hogy azokat orvosolni fogják.

Készül a vádirat az összeesküvők ellen
 Az összeesküvők első csoportjának valamennyi irata megérkezett a népjelöltségére. Hétfőn délelőtt már annyira haladt a munka, hogy hozzáfogtak az első csoport vádiratának elkészítéséhez, amit még ezen a héten befejeznek. A jövő héten küldik át a vádiratokat a népbíróságra.
 Dr. Ferenc Tibor, a nép-

ügyészség vezetője, kihallgatja az összeesküvés bűnper első 13 vádlottját, akik valamennyien megismételték a nyomozó hatóságok előtt tett beismerő vallomásaikat. Ennek alapján a népjelöltség fenntartotta az előzete letartóztatásokat elrendelő határozatot.

A debreceni háztulajdonosok a közmunkaváltság beszédési módjának megváltoztatását kérik
 A Független Kiszgaza Párt háztulajdonosai rendező tagjai nevében Debrecenben tartózkodó Rácz Jenő pénzügyminisztert és átadták neki az alábbi memorandumot, amelyet a miniszterelnökhöz címeztek:
 Miniszterelnök Ur! A debreceni háztulajdonosok sérelmesnek tekintik a 40.400—1945. U. M. sz. rendelet azon intézkedését, mely a közmunkaváltság beszédését és befizetését felelősség mellett a háztulajdonos köteletségévé teszi. Ez az adófizetés és ugyanennyi idővesztés jelent a háztulajdonosokra nézve, amit a saját hivatali kötelességéből kell elvonnia. De sérelmes az is, hogy a lakóért, aki sok esetben peres és ellenséges viszonyban van a háztulajdonossal, a háztulajdonos felelős és ezzel ki van téve a lakó rosszindulatának.
 Még az állami végrehajtó sem felelős az adófizetők be nem fizetett adójáért, mennyivel inkább nem lehet felelős a háztulajdo-

nos.
 Mindezek alapján kérjük ezen sérelmes rendelkezés megváltoztatását oly értelemben, hogy minden közmunkaváltságra kötelezett személy saját maga legyen köteles az adóhivatalba befizetni közmunkaváltságát és annak be nem fizetéséért saját maga legyen felelős. Tehát a háztulajdonos mentesíttessék úgy a beszédés kötelezettsége, mint a felelősség kötelezettsége alól.
 Ezt annál inkább bátorodunk kérni, mert a háztulajdonosokat ezen kívül is olyan sok teher sújtja az alacsony lakbér, a magas adó és ezen adó befizetésével és még egyéb helyi jellegű terhekkel is, hogy az ilyen terheket már nem bírjuk vállalni.
 Kérjük a lakbér utáni illeték előírását is, amelyet újabb adónak tekintünk és amely újabb zaklatást és terhet jelent a háztulajdonosokra nézve. Inkább szedje be az adóhivatal ezt is a házáddal együtt, ha már ez a közvetett adó meg nem szüntethető.

A debreceni Kiszgazda Párt ünnepele az egyéves köztársaságot

A Független Kiszgazda Párt debreceni szervezete vasárnap délelőtt szép ünnepély keretében emlékezett meg az első évfordulóját ünneplő Magyar Köztársaságról. A pártvezető nemzetiszínű drapériákkal gyönyörűen felszított nagytereméből az alkalommal zűfoltság meglett a debreceni párttagokkal, valamint a vidéki szervezetek vezetőivel. A párt kitűnő énekkra Szigetly Gyula karnagy vezetésével a Himnusz énekelte el, majd Szendrey Sándor társelnök mondott megnyitó szavakat.

Csász László nemzetgyűlési képviselő nagyvonalú ünnepi beszédében méltatta az évforduló jelentőségét. Visszapillantást vetett a magyar történelem századaira és hangoztatta, hogy a magyar nép egy eszrevőta őzri demokratikus hagyományait, a vérszerződéstől napjainkig. Méltatta a magyar szabadságharcok jelentőségét, kiemelve az első magyar köztársaság vezetését: Kossuth Lajost, akinek emlékét évszázadon át hűségesen őrzik a magyar nép, elsősorban a Tiszántúli parasztság. A magyar nép egy évvel ezelőtt helyesen választotta meg azt utat, melyen haladnia kell. Új élet indult ebben az országban s a magyar nép

A köztársasági évforduló megünneplése

A köztársaság egyéves évfordulóján, vasárnap délelőtt az orosz hősi halottak emlékszólopa megkoszorúzásával kezdődött az ünnepség. A Nagyállomáson Szendrey Sándor alpolgármester, a Kossuth-utcán levő emleposztopnál Végh Dezso helyettes polgármester, az Alföldi Tarkarékpénztár előtt Szabó Kálmán polgármester helyezte el a város koszorúját rövid beszéd kíséretében. A Kossuth szobrot Öry István főispán koszorúzta meg.

Ezután az Arany Bika dísztermében szépszámmú közönség előtt folyt le az ünnepély. A Himnusz után a debreceni katonai zenekar nyitányt játszott, majd Danuss Győző, a Csokonai-színház főrendezője szavalt el mely átérzéssel Petőfi *Reszobra* című versét. Eután dr. Danuss

ismét tanulmányt adta annak, hogy élni tud és élni akar. Emlékeztetett arra, hogy a köztársasági törvény magában foglalja azokat a szabadságjogokat, melyek a magyar demokráciát tartalommal töltik meg. Ha vannak is ma még anomáliák, ezek úgy fognak csökkenni és megszűnni, ahogy haladunk a béke és konszolidáció felé. Beszéde végén köszöntötte az egyéves Magyar Köztársaságot.

A nagy tappsal fogadott beszéd után Szendrey társelnök felolvasta a debreceni és megyei szervezetnek a köztársasági elnökhöz küldött üdvözlő táviratát, melyet a hallgatóság élénk tetszéssel fogadott. A távirat így hangzik:

„A Magyar Köztársaság első évfordulója alkalmából a Független Kiszgazda Párt hajdúvármegyei és debreceni szervezetének elnöksége és tagjainak összességé osztinte szeretettel köszönti Elnök urat. Kívánjuk, hogy Isten bőséges áldása kísérje munkájában barátok felvirágoztatására és a sokat szenvedett magyar nép hávére. Öry István főispán, pártelnök.”

A lélekelmő ünnepély Szendrey Sándor zárószavai után, a Dalárda által előadott Szózat hangja mellett ért véget.

Géza egyetemi tanár barátai emlékbeszédet. Debrecen ücsösége mondotta —, hogy Debrecen mind a három köztársaság kibíállításában tevékenyen részt vett. Majd vázolta a köztársasági évforduló jelentőségét.

Beszéde után Márk Géza színművész, majd Kertész Sándor színművész szavalt kiforrott művészettel. A katonai zenekar Kodály Háy Jánosról adott elő Verőce karnagy kitűnő vezénylete mellett. A közönség melegen ünnepele a zenekart. Végül a Parasztpárt új dalárdája adott elő izés népdalokat, szép fejlődésről és nagy tudásról téve tanuságot. A köztársaság életével ért véget az ünnepség. Az ünnepségen az orosz és magyar katonai parancsnokság képviselői, a polgári társadalom vezetői mind résztvettek.

Emléktábla leleplezés az ideiglenes nemzeti kormány debreceni működésének színhelyén

A felszabadulást követő hónapokan Debrecenben működő magyar minisztériumok működési helyén, a pénzügyigazgatóság épületén elhelyezett emléktáblát szép ünnepség keretében leplezték le hétfőn délelőtt. A nagyszámú közönség élén megjelentek: Rácz Jenő jr. és Molnár Erik dr. miniszterek, Öry István és dr. Balogh István főispánok, Szabó Kálmán polgármester, a hatóságok és pártok vezetői.

Az ünnepség kezdetét a Rendőrség játszotta, majd a rendőrszakszaksz tisztelgését fogadta Molnár Erik miniszter. A Himnusz ákkordjai után Molnár Erik népjó-kéti miniszter mondott avatóbeszédet, melyben ismertette, hogy a felszabaduláskor a régi állami apparátus összeomlott, az értelmiség elmenekült és a nép magára maradt, hanem magára is talált ekkor s a

romok között hozzáfogott szabad életének megszervezéséhez. Ekkor alakult meg az Ideiglenes Nemzeti Kormány; itt, a pénzügyi palota épületében dolgozott az egész magyar állami apparátus; ma visszatért, kintve már megállapítható, hogy jó munkát végzett, de jó munkát végzett a magyar nép, dolgozók, munkások, parasztok tömegei. S ha megkérdezzük, mit csináltak ez alatt a régi rendszer hívei, kik elsősorban felelősek az ország romba döntéséért, akkor válaszunk az, hogy magukhoz térve, szabotálni igyekeztek a magyar nép építomunkáját és stabilizálni nem a pénzt, hanem a magyar nép nyomorúságát. A magyar demokrácia elég erős ahhoz, hogy ezekkel az összeesküvőkkel könyörtelenül leszámoljon.

— Amikor ezt az emléktáblát leleplezem — fejezte be beszédét —, abban a meggyőződésben teszem, hogy a magyar nép meg fogja találni magában az erőt, hogy saját közéletét valóban demokratikussá,

Figyelem!
Vilnyáram nélkül is tudunk dolgozni kéziészoló gépünkön.
CSERÉP
szemklinikai látszerész
PIAC-UTCA 24.

Veszünk — eladunk
comp. hálók, ebédők, pecamlék, illó és fekvő garnitúrák, szőnyegek, festmények olcsó árban
Ugyanott mindennemű lakberendezési tárgyak vétele.
Ivány Endre
bútorüzlet, Piac utca 67.

Mosott rongyot
vesz lapunk nyomdaja
Gajcsy Zoltán utca 1. (Biba épület)
Üzemképes teherautó
olcsó áron eladó
Sáránd, 351. szám alatt.

DR. BALASSÁNE
KOZMETIKÁJA
PIAC-UTCA 28 c.
Tarlós személtárcsés, modern arcápolás, különleges szépítőszerek.

DEBRECZEN 3. OLDAL 1947 febr. 4.

szilárdá és megdöntetlenül teye.

A népjó-kéti miniszter szavai után lekullost a nemzetiszínű lepel az elhelyezett márványtábláról. dr. Rácz Jenő pénzügyminiszter vette át, mint házigazda az emlékművet, a következő szavak kíséretében:

— Hirdesse ez az emléktábla az első debreceni kormány szellemét, azt a szellemet, mely az itt folyó működését eltöltötte az egyszerűség, puritátság, építésiakarat jegyében. Ne felejtkezzenek meg a szellemről soha és akkor a magyar demokráciát smmi meg nem ingathatja.

Ezután a Nemzetgyűlés elnökének képviselőleltében Szigetly Gyula nemzetgyűlési képviselő mondott beszédet:

— Varga Bélának, a Nemzetgyűlés elnökének szeretetteljes üdvözlét tolmácsolom — mondotta — és egyben bejelentem, hogy nagy és fontos elfoglaltsága miatt engem bízott meg azzal, hogy át a Nemzetgyűlés nevében itt, ezen az ünnepélyen képviseljem. Mídon ennek a megtisztelő megbízatásnak eleget teszek, engedéssék meg, hogy visszszómlékezzen én is. Itt, ebben az épületben 1944 december 22-től 1945 április 7-ig dolgozott az Ideiglenes magyar kormány. 100 kemény nap volt az. Éjt és nappalt egygátve kovácsolták össze, majd acélosították azt a szellemiséget, amely alapját és lehetőségét adta a magyar nemzet demokratikus kibontakozásának

— Adja az Uristen — és hiszem, hogy ez a kívánságom, de pártkülönbég nélkül az egész Nemzetgyűlés és az egész magyar nép kívánsága is —, hogy az a szellemiség, amely innen,

ebből az épülethől elindult, minél előbb kitaljessedjék az igaz, becsületes, tiszta magyar demokráciában. Ez a tábla neccak a jelenkoruk hirdesse az innen elinduló magyar dicőségét, de legyen emlékeztető századok múlva is a jövő generáció számára.

— Valósljon meg az inenni szellemiség nyomán a magyar népülők vágya és óhaja, hogy „szabad és független hazában szabad és független magyarok élhessenek”. Éljen a magyar szabadság! Éljen a Hazal

Szabó Kálmán polgármester Debrecen város részéről vette át az emlékművet.

E pénzügyigazgatóság palota helyén — mondotta — valamikor a Komáromy-ház állott, ahol 1711 május 1-én megkötötték a szatmári békét. Ez a békekötés vetett véget az 1703-ban megindított Rákóczi-féle szabadságharcnak. Szimbólikus jelentősége van annak, hogy a szabad és független Magyarország első kormánya első tanácskozását ott tartotta, ahol 1711-ben elfolették a magyar szabadságot. A magyar szabadság itt támadt fel újra.

— Ez az emléktábla legyen mindenkor emlékeztetője annak, hogy miként az első magyar köztársaság kikéltáza ennek a városnak a falai között történt, úgy a harmadik magyar köztársaságnak is Debrecen volt a szülvárosa. Igérem, hogy ennek az ősrégi magyar városnak minden egyes munkása, paraszta és haladó értelmisége mindenkor egy emberként fog odaállni a Magyar Köztársaság védelmére, megtartására és megerősítésére.

A Rendőrszakar Palotai Péter karnagy vezényletével a Szózatot játszotta el és ezzel véget ért a megkapó ünnepély.

Sokszázezer hazatérő hadifogolyról kell gondoskodni

A „Siess, Adj, Segíts” mozgalom debreceni díszhangversenye
Vasárnap este az Arany Bika-ban volt a „Siess, Adj, Segíts” mozgalom díszhangversenye. A hangversenyt megjelent dr. Rácz Jenő pénzügyminiszter és híve, valamint Molnár Erik népjó-kéti miniszter is.

Molnár Erik mondott ünnepi beszédet. Bavezeiben szólt a stabilizáció, amely a demokrácia csodája volt. Most a jó pénz meg tartása az állami főfeladat s ennek érdekében az államháztartásban a legmesszebbmenő takarékosságot kellett bevezetni. Így kell takarékoskodni a szociálpolitikai igényeket ma nem tud az állam kielégíteni. Szükség van a társadalom segítségére is, holott voltaképpen az állam volna egyedül hivatva és köteleve a szociálpolitikai feladatok megoldására. De a jelen helyzetben más út nincs minihogy az állam a társadalomhoz fordul és töle kér segítséget.

A „Siess, Adj, Segíts” mozgalom célkitűzéseiről szólt ezután Molnár Erik. A kórházakat kívánják helyreállítani. A mozgalom másik célja a hadifogolykérdés megoldása.

— A békeszerződés aláírása után megkezdődik sok százezer magyar hadifogoly hazatérőlése — mondotta a miniszter. A hadifogolykérdés nemcsak szervezeti, hanem pénzügyi kérdés is. Szervezetileg megtudják oldani. Itt utalt a miniszter a debreceni

szervezetre s követendő példának állította az ország többi városa elé, hogyan kell a hazatérő hadifogolyok elhelyezését, fogadását, segítségét megszervezni. A pénzkérdés nehezebb. Az állam egyegy hadifogoly után csak 45 forintot tud biztosítani akkor, amikor a legsűkebb számítások szerint is erre a célra legalább 87 forintra volna szükség.

Rámatalolt a miniszter arra, hogy a hadifogolyok visszatérésének politikai vonatkozásai is vannak. A hazatérők elvárják a magyar demokráciától, hogy minden megadjon nekik, amire joggal tartanak igényt. Az esetleg felmerülő elégedetlenség a demokrácia ellenségeinek javára szolgál.

Molnár Erik beszéde végén kérte a város közönségét továbbra is támogassa a mozgalmat.

A díszhangverseny műsorában Jámbor László, Liontas Konstantin, Dolly Rózi, Vargha Pál, Iván Margit fővárosi vendégművészek csillogtatják képességüket. Hasonló sikere volt a helyi művészeknek is. Verőcei Ernő vezényletével a megérősfelü honvédszakar játszott. Tóth Adél Liszt egy zongoraversenyét adta elő, B Nagy Livia énekelte. Daniss Győző szavalt, a Városi Zenészkola szőtagú nővendékkórusa Galánffy Lajos vezényletével énekelte.

A díszhangverseny után a díszteremben bú volt. Az üvegteremben képszőrtékes vacsora a miniszterek tisztelőre.

Összes belföldi és külföldi divatlapok CSILLAG könyvkereskedés Piac-utca 49.

Nagy sikere volt a vacsoran Öry István főispán újításának: *nincsenek pohárhószöntök — jeltette be a főispán.* Amit mindenki elmondana, azt 5 röviden két mondatban így fejezte ki:

— Éljen a Magyar Köztársaság! Éljen a köztársasági elnök!

A FÜGGETLEN IFJUSÁG HÍREI

A Független Ifjúság szőkasot heti Parlamentjét holnap délután 3 órákor tartja meg a Kiszgazda Párt előadótermében. A holnapi Parlamenten Dózsa György a Kiszgazda Párt vármegyei el. v. elnöke fog előadást tartani „Kéleti demokrácia, nyugati demokrácia” címmel. A Parlamenten Gál Gyula is megtartja külpolitikai beszámolóját. A vezetőség elváruja minden ifjúsági tag megjelensét.

Ma délután 3 órákor Elnök Tanács.

A leány csoport műsoros táncdélutánját február 8-án délután 5 órákor rendezi meg a Kiszgazda Párt előadótermében. A szombati összejövetel iránt már is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A szabó-, varrótanfolyam ma délután 3 órákor veszi kezdetét.

Február 15-én a Független Ifjúság nagyszabású farsangi bú rendez.

Béres Lajos lett a Független Ifjúság vármegyei elnöke

A Független Ifjúság vármegyei nagyválasztmánya ülést tartott Debrecenben, amelyen résztvett Özvár György a Független Ifjúság országos főtitkára és Szűcs Mihály országos titkár.

A nagyválasztmányi ülést Szigetly Károly, a Független Ifjúság Tanácsadó Testületének elnöke nyitotta meg, majd Zilahy Tibor vármegyei főtitkár olvasta fel főtitkári jelentését. A nagyválasztmány ezután megválasztotta az ezévi vármegyei tisztikart. A választás eredménye: vármegyei elnök lett: Béres Lajos, a hajdúszoboszlói szervezet elnöke. Társelnök: Csorba Imre (H. bőszerény) és Győrffy Gábor (Balmazújváros). Ügyvezető elnökhelyettes: Kertész István. Al-elnökök: Bertalan Sándor, Ulveky Béla, Arany Béla, Jakab Lajos, Hadházi András, Földes Vilmos. Vármegyei főtitkár lett: Zilahy Tibor. Titkárok: K. Tóth Márton, Balázs Kálmán, kultúralis vezető: Mátyus Zoltán, kultúralis vezetőhelyettes: Birinyi Mária. Sportvezető: Kása István. Elnör: Szűcs András. Pénztáros: Tóth Sára. Fegyelmibizottság elnöke: dr. Gál Sándor. A választás megajtése után a megválasztott vezetőség nevében Béres Lajos mondott köszönetet a megválasztó bizalomért. — A nagyválasztmány Özvár György országos főtitkár beszámolójával ért véget

Rabiotámadás a Hosszúpályi-uton

Szilágyi Istváné Tóth Ádpád-u. 31. szám alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen ismeretlen tettes ellen, aki a hosszúpályi úton lovaszekerén haladó vejtégtámadta, leütötte, ledobta a szekérről és a lovát, szekerét elhajította. Az ismeretlen rabiotámadót nyomozza a rendőrség.

Fel akarta robbantani haragosát

Pasztor Albert földműves, Szoboszlói-dűlő 9 szám alatti lakos feljelentést tett haragos ellen, aki a feljelentés szerint kiütással fenyegette meg őt és családját s többek között azt a kijelentést tette, hogy van egy lada kézigranátja és azzal felrobbantja valamennyiüket. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak tisztázására, hogy valóban rejtget-e a fenyegető haragos kézigranátot

Küldöttségek a pénzügyminiszternél

A Debreczenben tartózkodó Rácz Jenő pénzügyminiszter a pénzügyigazgatóságon fogadta a debreceni TEBE küldöttséget, Takaró Gyula dr. és Mikó Gyulát, akik memorandumot nyújtottak át különböző hitelkeresket terjesztve elő a magánépítkezés, kisipar, kiskereskedelem és mezőgazdasági élet fejlődéséhez szükséges kölcsönök folyósításával kapcsolatban. A Kereskedelmi és Iparkamara részéről dr. Raab Rezső főtitkár vezette, hogy a kereskedelmi és ipari élet fellendülésének mennyire fontos szükséglete a memorandumban foglalt hitelek folyósítása.

Debreczen város részéről Szabó Kálmán polgármester és Ary Lajos szűkebb körű főtanácsosok lettek előterjesztést a pénzügyminiszternek nagyobb szabású, a közelebbre érdekelően folyósítandó kölcsönre vonatkozólag. E hitel keretében kívánják megoldani a város Debreczen ellátatlan lakossága 1947. évi szociális szükségletét.

Magyary Kálmán gimnáziumi igazgató és dr. Farkas Ignác lelképítész a Kollégium problémáit ismertette és ezzel kapcsolatban kérelmeket adott elő a pénzügyminiszternek. A Kisgazda Pártban felkereste Rácz minisztert a Parasztszövetség küldöttsége, Kardos Gábor elnök és Kovács István alelnök a kisparasztság kérelmeit tolmácsolták.

A kerületi gazdasági felügyelőség részéről Horváth Aladár felügyelő és Vigh István felügyelő tisztelgtek, majd az Ipartestület küldöttsége jelent meg Nagy Sándor elnök és Szabó János festőmester személyében, akik a kisiparosok sereglmeit tárták a miniszter elé. A már lapunk hasábjain ismertett tanyai vasút ügyében Goudos János kérte Rácz miniszter támogatását. A háztulajdonosok nevében Csobai Károly és Földesi István nyújtottak át memorandumot, melyben különböző adóügyi és tatarozási kérelmeket

juttattak el a pénzügyminiszterhez. Leitner Jenő vezetésével a Kereskedő Társulat küldöttsége az áruelosztás arányosabbá tételét kérte.

Vidéki küldöttségeket is fogadott a miniszter. Mikepércs küldöttsége a falu adóügyével kereste meg a minisztert, aki kijelentette, hogy kétszeres adófizetést senkivel sem kíván a pénzügyi kormányzat. Több kérdésre válaszolt még a miniszter és Vasady államtitkár a vagyonadóval kapcsolatban; majd a hajdúszoboszlói küldöttség a B-listarevizióval kapcsolatos kérelmével kereste meg a minisztert. Fekete István Püspökáldányi parasztnak súlyos helyzetét tárta fel. A miniszter meg nyugtató választ adott.

A miniszter hétfőn délelőtt a pártvezetőséggel is folytatott eszmecsere. Ungár Jenő felvetette a gondolatot, hogy a mezőgazdaság tavaszi munkáitához a gazdák részére kölcsön lenne szükséges, majd kérte, hogy a miniszter segítse elő a decentralizációs pénzügyi politikát. Dósa György a nyugdíjasok nehéz helyzetét ismertette, dr. Rényi Andor a magánépítkezések megindításának lehetőségét fejtegette többek között: meg Balaogh György a B-lista revízióhoz kérte a miniszter segítségét. Zöld József a városi tisztviselők B-listázásával kapcsolatban nyújtott át memorandumot. A pénzügyminiszter végül fogadta a kisgazdapárti háztulajdonosok küldöttségét.

A szívfélves eszmecsere végén Öry István főispán mondott köszönetet a miniszternek és kíséretének debreceni látogatásáért. A miniszter válaszában kijelentette, hogy debreceni tartózkodása alatt számos olyan problémával ismerkedett meg, melyet beható tanulmányozás alá kíván venni.

Rácz pénzügyminiszter kíséretével együtt a hétfő délutáni gyorsan távozott vissza a fővárosba.

Adómentes benzint kértek a debreceni üzemek számára

A erőmotorokkal dolgozó debreceni iparok az alábbiakban fordultak az ipartestülethez, hogy az ipari villamos áram kikapcsolása létesítékünkben (amelyek) áramot az ipartestület illetékes hatóságához fordult, hogy a nehéz helyzetben lévő iparosok részére utaljanak adómentes benzint. A személynégy miatt a világi utalást kénytelenül kifizetésre a kisipari műhelyekben kikapcsolták a motorok áram szolgáltatóit.

Azokban a műhelyekben, melyekben az ipari áram nincs kikapcsolva, időszaki szünetek vannak így nem dolgoznak.

Az ipartestület a kérelmeket az adómentes benzint és a közlekedési adómentes benzint is megkérte, hogy gépeiket meghosszabbítsák. Ezek az üzemek javarészt közmunkákat végeznek így a kérelmek teljesítése elsősorban közérdeket szolgál.

Az ipartestület a kérelmeket az adómentes benzint és a közlekedési adómentes benzint is megkérte, hogy gépeiket meghosszabbítsák. Ezek az üzemek javarészt közmunkákat végeznek így a kérelmek teljesítése elsősorban közérdeket szolgál.

DEBRECZEN 5. OLDAL 1947 febr. 4. HIREK

Fénylött Gyertyaszentelő

A népi időjósítás szerint, ha fénylik Gyertyaszentelő, még az „iziket” is elő kell venni.

Gyertyaszentelő fénylött is. Az ózakai nagy hideg a nap melegítő fényében előnt, szinte tavaszi lett az idő.

A háztetőken olvadni kezdett a hó. Az érzések megeredtek s a járdán összegyűlt a víz. Egy ilyen tócsában fürdő verebekre hívta fel a figyelmünket egy 75 éves néni, mondván: — Nézzé lelkem, fürödnek már a verebek. Ez is azt jelenti, hogy hosszú lesz a tél!

Egyelőre tehát szomorúak a kilátásaink. Hosszú tél lesz — hirdeti minden időjósítás. Pedig sok helyt máris elfogyott a fa...

Az időjárásjelentések átmeneti enyhülésről számolnak be. Az Atlanti óceánról jött a meleg levegő, beözönlő Európába. A nyugati országokban esik az eső. Nálunk havazott. Az új hóval együtt már 30 centiméteres hóréteg borítja a földeket. Maradjon is csak meg ez a védő lepel jövőv élelünk fölött!

A köztársasági elnök dr. Balogh Béla debreceni egyetemi magántanárak, a gyakorlati gimnázium tanárainak az egyetemi oktatás és a tudományos szakirodalom művelése terén szerzett érdemei elismerésül az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta.

Tanítól kinevezések. A választás- és közoktatásügyi miniszter Erdő Sándor paksi, Kiss Albertné Lovász Margit bányi, Vécsey József hajdúhadházi állami tanítókat a VII. fizetési osztályba, Pozsár Miklós téglási állami tanítót a VIII. fizetési osztályba, Rápolthy Árpádné Dobi Olga óndódi, Lévy Dezsőné Pacsoly Róza debreceni (Diószegi út), Kecskés Katalin ebesi, Kesztozványi István belsőholti, Kovács Pál kőszélszegei, Vohradnyik Géza és Albert Mária nagyfülpöpi, Sebők Irén kismacsi és Mészáros Lajos nyírbrányi állami tanítókat a IX. fizetési osztályba, végül Forró Piroska hármashelyi, Bodnár Béla balmazújvárosi, Pazlán Margit nagyfülpöpi, Galaczi Etelka pipóhegyi állami tanítókat a X. fizetési osztályba nevezte ki.

A Magyar-Szovjet Művelődési Társaságban 6 órákor a politikai szakosztály összejövetelt tart, amelyen Balogh Elemér az 1917-es orosz forradalmat fogja ismertetni. — A szakosztály tagjai kívül érdeklődőket is szívesen lát.

Az MSZMT Orosz Kör szerdán, 5-én délután 6 órákor tartja szokásos összejövetelt.

Felhívja a városi Tanács azokra a nem burgonyatermő területek mezőgazdálkodást folytató gazdálkodókat, akik burgonya beszállítását kötelezettségüknek még eddig nem tették eleget, hogy beszállítási kötelezettségüknek (burgonya helyett kukorica) — az ország kukoricában fennálló különböző irányú kötelezettségének teljesítésére végezt haladéktalanul tegyenek eleget.

Kirabolták Vilmos császár özevegét. Az Odera melletti Frankfurtban Heléna hercegnét, Vilmos császár özevegét a színházról hazatérőben ütonálók feltartóztatták, lehúzták kabátját és kiragadták kezéből kézitáskáját.

Ellópták ismeretlen tettes 1000 forintot Megyesi József Nyil utca 2. lakostól a Tóth Árpád utcán.

Ellópták a placon a kosárból a pénztárcáját Kovács Ernő bet Simonffy utca 45. szám alatti lakostól. A pénztárcában 45 forint és fontos iratok voltak.

Ellópták lovat és szekert, míg bement az egyik debreceni házba Kovács János Macs Újostás 70. szám alatti lakostól. A „lökötőnek” aki egy fiataloktól suhanc volt, nyomában a rendőrség.

Bőrök behatoltak Baré Antal Kassai-úti lakásába és 5 kg sertéshúst, 8 kg szalonnát, ruháknak lopottak.

Sára szásztorlók apró fillérekkel. Hogyan? Feleletet ad a Köcsöns Segélyező-Egylet kirkata, Kossuth u. 8.

Fényképek áramlánya esetén is készülnék. Bagdi, Plac u. 9.

Gazdálkodók kotlíllonea je 8-án, szombaton 5 órától Schaff tánciskolájában. (Sas utca 2.)

Szilágyi József 24 éves elpészege Kászton utca 12. szám alatti lakásán nagymennyiségű sevenállal megmérgezte magát.

Eszméletlen állapotban találta rá és a belklinikára szállították. Téttel szemben bánatában követte el. Állapota súlyos.

A Deák Ferenc utca az utóbbi időben sorozatos betöréseket követtek el ismeretlen tettesek. Legutóbb Beánkovszky Szergej lakatos Deák Ferenc utca 9. szám alatti lakására hatoltak be betörők és onnan négy darab csizmarejet szánt, három aranyórárt, 15 méter inganyagot és más értékeket loptak. A rendőrség néhez büntügyi nyomozócsoportja bravuroz gyorsasággal, néhány órával a fejletés után elfogta a betörés gyanúsítottját Borók József Hungaria út 3. és Kaszás József Deák Ferenc u. 9. lakos személyében. A tettesek Kaszás szobájából hatoltak be a károsultokhoz és így követtek el a betörést. A rendőrség megkezdte kihallgatásukat.

Hűsz fatolvaj fogott el egy nap alatt a hőmezővársárhelyi rendőrség. A tolvajok az útműti fákát irtották.

86 év óta nem volt ilyen hideg a Meteorológiai Intézet jelentése szerint. A hideg időjárás egyébként világrekordot ért el Szibériában, ahol hivatalosan (79!) Celsius fok hideget mértek.

A földhözjutott gazdák Orosházyán megkapták földjük telekkönyvi kivonatát.

Ceglédre 100.000 kiló lótt nyulat szállítottak Svájcba. A nyulbort a hazai ipar dolgozza fel.

Átlag húsz mázsa szent loppak el a miskolci állomáson vesztő szeszszállítmányokból. A lopásoknak csak 15 százalékáról kap jelentést a rendőrség.

Sorozatos lopások miatt jelentést tett ismeretlen üzletel. vaj ellen Pikó József Kossuth u. 4. szám alatti kézmunkakereskedő. Az ismeretlen tettes több alkalommal 1000 forintot meghaladó értékű árut lopott el az üzletből.

Debreczenben kell letárgyalni két kifogásolt népbírói ügyet. A debreceni népbíróság a közelmúltban akarta letárgyalni Szekelyovszky Ernő hajdúszoboszlói tanár a 106/8. szidó munkásszántar parancsnok és Nemes János szakaszvezető büntületét. A munkaszolgálatosokkal folytatott és elkövetett kegyetlenségek miatt emelt ellenük vádat a népbíróság.

A védő elfogultsági kifogást jelentett be a debreceni népbíróság ellen és kérte más népbíróság kiállítását a főtárgyalás megjezésére. A kifogást felterjesztették a NOT-hoz, amely most hozott döntést, elutasította az elfogultsági kifogást és az ügy letárgyalására továbbra is a debreceni népbíróságot jelölte ki. Az ügyet márciusban tárgyalja a debreceni népbíróság.

Pignitzky István chronometer és műóras Plac 69. (Megyeházával szemben.)

Varrógép javításokat szak-szerden végez, varrógép alkatrészek. Újjalakított varrógépek kaphatók. Horváth Tihamér mű-szerészmeester Hunyadi u. 17.

JÓ ÁLLÁST AKAR? Tanuljon gépirást, gyorsírást dr. Naményiné gyorsíróiskolájában. Plac 58. Linoleum-házban.

Jegyespárok figyelmébe! Valódi tömör 14 karátos jegygyűrűk, ékszerek órák nagy választékban Hajdu György ékszerüzletében Plac u. 52. Apolló mozival szemben beszerezhető.

Naményiné tánciskolájában február negyedikén (Kisgazdapárti nagyteremben). Jelentkezés Naményiné Plac 58. Linoleum-házban.

Gyapjufonal szép színekben 1.80 Ft Pethő kézmunkaipar. Kötés, horgolás.

B. Máriássy Magda táncintézetében 4-én haladók, 8-án kezdők részére új tanfolyam kezdődik. Péterfia 25. em.

Hajdúszoboszló város polgármestere 790/1947. kig. sz. KIVONATOS PÁLYÁZATI HIRDETMÉNY. Hajdúszoboszló megyei város Közművelési elhalálozás folytán megüresedett műszaki tiszti, villamosmű üzemvezető-főszereplő állásra a 1030/1945. M. E. sz. rendelet alapján pályázatot hirdettek. Az állás javadalmazását a 2500/1945. M. E. sz., valamint az ennek módosítása tárgyában kiadott M. E. rendeletek szabályozzák. A pályázni óhajtok a részletes és a Közművek igazgatóságánál beszerezhető pályázati hirdetményben feltüntetett mellékleteket csatolni kötelesek pályázataukhoz. A pályázatok legkésőbb 1947. évi március hó 1-én déli 12 óráig a Közművek igazgatóságához (Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 1. sz.) nyújtandók be. Az elküldve érkezett, vagy hiányosan megszerelt kérvényeket nem fogom figyelembe venni. Az állás betöltése a 8100/1946. M. E. sz. rendelet értelmében csakis a Pénzügyminiszter úr jóváhagyása és engedélye után fog betölteni, melyre is a választás napja később tüzesük ki. Hajdúszoboszló, 1947. január hó 27. Dr. Rózsa Tibor sik. polgármester.

Hajdúszoboszló város Közművel. ÜZLETHELYISÉG BÉRBEADÁSI KIVONATOS HIRDETMÉNY. Hajdúszoboszló város Közművelési igazgatósága, a gyógyfürdő területén lévő üzlethelyiségeknek 1947. évi április hó 1-től 1947. évi december hó 31-ig terjedő időre szóló bérbeadására nyilvános pályázatot hirdet. Az üzlethelyiségekre vonatkozólag a felvilágosítás, valamint a részletes pályázati hirdetmény beszeresethető a Közművek igazgatóságánál. Az ajánlatok, ajánlati ár megjelölése mellett teendők és zárt borítékban legkésőbb 1947. évi március hó 1-én déli 12 óráig nyújtandók be a Közművek Igazgatóságánál. (Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 1. sz.) Részletes felvilágosítást nyújt a Közművek igazgatósága. Ugyanezer bérbeadásra kerül a fényképezési jog, hirdap és könyvtárhasználati jog, valamint kerékpármezőző és betegszállítási jog is. Hajdúszoboszló, 1947. január hó 27. Igazgatóság.

A gazdasági rendőrség árdragítás miatt vizsgálatot indított Buglyó Ferenc balmazújvárosi lakos ellen, akit feljelentettek, hogy a búza mázsalj 160 forintért árusította és Kulcsár Jánosné balmazújvárosi lakos ellen, akit szappanárdrágítással gyanúsítanak.

Feltörték egy vagonat a pályaudvaron és 37 kg konzervhalat, 118 kg kukoricát és nagymennyiségű tápszert elloptak. Müller H. Flia szállító cég feljelentésére megindult az ügyben a nyomozás.

GYÁSZROVAT

Özv. Vida Sándorné Kádár Juliánna 78. évében elhunyt. Temetése ma délután 2 órákor lesz a Köztemető III. ravatalozójából. Lakás: Károlyi Ferenc József út 5. sz. Temetését Bartha végzi.

Sarkady Klára

Dóczy Intézetű leány gimn. tanárnő 27 éves korában elhunyt. Temetése kedden délelőtt 11 órákor lesz a Köztemető II. E. ravatalozó terméből. Gyászolják: Édesanyja, testvérei és kiterjedt rokonsága. Lakás: Thaly Kálmán u. 14. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett Dankó temetkezés.

Balogh János

nyug. máv. főellenőr 62 éves korában elhunyt. Temetése kedden déli egy órákor lesz a II. A. ravatalozó teremből a ref. egyház szertartása szerint. Gyászolják: bánatos felesége, fia, menyéje, a kiterjedt rokonság, valamint kortársai és jóbarátai. Minden külön értesítés (gyászlap) helyett. Lakás: Wesselényi u. 2. sz. Gebauer tem. vállalkozás.

Képkiallítás és irodalmi ünnepség

Megnyílt a „Siesi Adji Segit” mozgalom javára rendezett Magyar Művészetek keretében rendezett képművészeti kiállítás a Déry múzeumban. A Magyar Képzőművészek Szervezetének debreceni csoportja állította ki két teremben 75 képet és szobrot helyi művészek munkáiból.

Az ünnepélyes megnyitást hétfőn délelőtt volt dr. Molnár Erik népjólelt és dr. Rácz Jenő pénzügyminiszter jelenlétében, akiket dr. Asztalos Sándor szabad művelődési felügyelő üdvözölt megnyitó beszédében.

A tartalom képekkel szerepelnek: Hólló László, Manyhárt József, Senyónyi Oltiá István, Adler Miklós, Hrabovszky Ernő, Zilahy Edit, Gosztolnyai Bláné, Tamás Ervin, Tar Zoltán, Tóth József, Barszky Tamás, Balja László, Rimóczy József, Katona Gyula és Szathmáry Irma festőművészek. — Debreceni Tivadar Dmiekész című szobrával, Ferenczy Éva kis plasztikával szerepel.

A tartat megtekintése után a miniszterek kíséretükkel együtt átmentek a múzeum előadótermébe, ahol a Ady Társaság műsorát hallgatták meg. Juhász Géza mondott bevezetőt.

Balogh László vereből olvasott fel Koozogh Ákos, Asztalos Sándor Utolsó kísérlet című novellájával szerepel, Pápy Mária Emléscímű novellájával, Földes éjszakáján című versét olvasták, Gellért Sándoról ismét Koozogh Ákos tartott előadást.

Négy verset olvasta fel Tóth Endre, majd Barabás Tibor, a kiváló fővárosi író olvasta fel Te. és című novelláját nagy sikerrel. Végül Komjáthy Lóránt mutatott be néhányat román néphalálra fordításából.

A gazda-tagozat tisztújítása

A Független Kisgazda Párt debreceni szervezetének gazdtagozata szombaton délután nagy érdeklődés mellett tartotta meg évi tisztújító közgyűlését. Bakóczy János beszámolt a tagozat munkájáról, majd bejelentette a tisztikar lemondását. A megjelölt tisztújításon a megjelöltek egyhanguan választották meg a következő tisztikart: elnök ismét Bakóczy János lett, alelnök Földessy István, Kovács István, Sándor István, titkár Tóth Ferenc, pénztáros Tóth István. Ellenőr lett Szakácsi János és Sőregi István, jegyző Csengery Miklós és ifj. Polgár Miklós, a tagfelvételi bizottság tagjai: Kiss Ferenc, Horváth József és Tóth András. A tagozat az elnök tanácsba Földessy János, Sándor István, Ménécs András, Csengery Miklós, Csobai Károly, Kovács István és Kardos Sándor tagokat delegálta. A megválasztott tisztikar nevében Bakóczy János keresetlen szavakkal mondott köszönetet a megnyilvánult bizalomért s a tagoktól további buzgó munkát és támogatást kért.

Sokszorosítás HURAY, Iparkamara.

Hétfőn déli 6 órákor! Nagykörösközi Nyugalmó! Fémkeretes maszk és szobitőr gyártása. TATTELBAUM MARCEL. Kiskörösközi Szomsz. Budapest, VIII. Rákóczi út 44.

